

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá podporou motivace ke čtenářství a porozumění textu prostřednictvím práce s knihou a její ilustrací, a to se zaměřením na práci v mateřské škole. Toto téma jsem si zvolila zejména proto, že kladný vztah ke knihám a porozumění danému textu, rozvíjené již v předškolním věku, dětem tvoří základ do života. Ve škole se budou učit číst a psát, budou potřebovat porozumět zadání a tyto veškeré aktivity, zaměřené na práci s knihou a její ilustrací právě zahrnuje čtenářská pregramotnost. Porozumění textu je jednou ze čtenářských dovedností, kterou se snažíme rozvíjet v předškolním věku. Jde o komplex myšlenkových procesů, které vedou k porozumění čtenému textu. Porozuměním se odkrývá obsah daného textu. V tomto předškolním období se tedy především snažíme vytvářet co nejpozitivnější vztah ke psanému textu, motivovat děti ke čtení, psaní a nenásilnou formou rozvíjet oblasti potřebné pro budoucí čtení. Přesněji se práce zaměřuje na děti v posledním ročníku mateřské školy, tedy na děti před vstupem na základní školu. Výzkum byl realizován s celou třídou, ale zároveň zaměřen na 6 předem vybraných dětí předškolního věku a pozorován jejich vztah ke knihám, práci s knihou a úroveň dovednosti porozumět textu, prostřednictvím ilustrace a čtenářských strategií. Výzkum byl realizován v rámci 14 dní, jako dvoutýdenní téma. Cílem této práce bylo prostřednictvím promyšlených aktivit zaměřených na práci s knihou (textem, ilustrací, typografií) a využitím čtenářských strategií podpořit u dětí zájem o knihy a prohloubit jejich porozumění danému textu. K řešení tohoto cíle bylo zvoleno několik metod sběru dat, mezi něž patří pozorování dětí, rozhovor s dětmi, rozhovor s pedagogem dané třídy, a především metody pretest a posttest, který umožnil vyhodnotit dopady intervencí na děti v několika oblastech – zájem o knihy, vnímání ilustrace, porozumění textu apod. Provedeným výzkumem bylo nakonec zjištěno, že u pozorovaných dětí, s nimiž se práce s knihou realizovala, byly viditelně jasné změny ve vztahu ke knihám. Děti aktivity s knihou zaujaly, získaly novou zkušenost, jak se ke knihám chovat, jak je možné s nimi pracovat, a nejen je číst, ale využívat i jejich obálky nebo samotné ilustrace. Dětem napomáhala k porozumění textu také práce zaměřena na ilustraci a její vizualizaci. Závěrem z této práce vyplývá, že práce s knihou je velmi důležitá a přínosná pro rozvoj dovedností předcházejících čtení a psaní, což je pro předškolní děti velmi podstatné.

KLÍČOVÁ SLOVA

Ilustrace

Porozumění textu

Motivace ke čtenářství

Mateřská škola